

BJØRNETJENESTEN

115 år i røg og damp med SS Bjørn

Marts 2023

www.ss-bjoern.dk

Formanden har ordet

Dagene længes, og Bjørnene vågner så småt fra deres vinterhi. Men vi mangler fortsat mandskab til betjening af de enkelte stationer på S/S Bjørn.

Jeg opfordrer alle medlemmer til at slå på tromme og lave reklame for medlemskab i en interessant og spændende forening, hvis medlemmer kommer fra mange forskellige jobs. Ellers er vinterarbejderne godt igang. Nis Tækkers "to do liste" er en god hjælp. Men alt arbejde er først færdigt, når der er ryddet op.

For at gøre tjeneste på skibet vil vi uddanne vores folk til at kunne passe flere jobs om bord.. det vil sige, at dæksfolk også kan være fyrbødere og kan fyre kedlen op, med og uden forvarmer. Og det hele naturligvis også omvendt. Vi har planlagt nogle indlæringsdage - du kan læse mere om det på side 3 i bladet.

Vores julefrokost foregik i de almindelige rammer og har som sædvanlig været en succes.

Fyrskibet skal på værft og derved mister Museum for søfart undervisningslokaler til 5.klasser.

S/S Bjørn hjælper i denne situation med skib og bemanning.

Danmarks Radio har brug for et dampskib med ild i fyret til en af deres tv udsendelser. Bjørn har været

Formanden har ordet

Sejladser fra Helsingør

Vi skal til Vejle

Vidensoverdragelse

Julefrokosten

Skal vi have en bjørneudflugt?

Bjørn på de skrå brædder

Sejlet videre

Svar på billedet af Bjørn, fra sidste nr.

Forvarmeren

Generalforsamling 25. april

Fyrbøder anno 1938

behjælpelig, og vi fik da lidt penge i vores slunkne kasse.

Hvis et af vores medlemmer eller venner har en ide til forhyring af skibet i søen eller ved kaj, så kom med den. Vi er taknemmelig for forslag.

Ejvind Christensen har succesrigt forhandlet med vores kulleleverandør LHM og Vejle Havn om sponsorater. Det vil sige, at vi kan sejle til Vejle og deltage i Vejle Fjordfest, og det glæder vi os meget til.

Vi har bedt en tysk forsikringsmægler om at kontrollere vores forsikringspræmier, men det har desværre vist sig, at vi ikke kunne forsikre os billigere med tilsvarende tyske forsikringer.

Vi prøver at etablere et samarbejde med "Skælskør Dampskib", som kæmper med samme problemer som os. For lidt mandskab, for få penge, for høje kulpriser, og ikke lønsomme sejlads. Jeg håber vi kan hjælpe hinanden med mandskab og fælles indkøb af kul.

Der har været planer om at skifte navn fra "Veterandampskib S/S Bjørn" til sejlene "Museumsskib S/S Bjørn" for at gøre skibet mere attraktivt for eventuelle sponsorer. Men et navneskift udløser enorme problemer, og derfor blev ideen droppet, og på vores brevpapir vil vi notere at vi er et sejlene museumsskib.

Nu glæder vi os til foråret og håber på en god og succesfuld sæson 2023.

Jochen Vom Braucke
Formand

Sejladser med SS Bjørn i 2023

SS Bjørn Planlægger med sejladser hver den første søndag i måneden kl 12 og kl 14.

Første gang :

- søndag 7. maj
- søndag 4. juni
- fredag 24. juni Sct Hansaften sejlads kl. 20 - kl. 22.30
- søndag 2. juli
- søndag 6. august
- Søndag den 10. september.

Sidst i august sejler vi mod Vejle, med følgende foreløbige sejlplan:

- Helsingør afgang 22. august mod Odden Havn/Hundested
- Odden/Hundested 23. august mod Juelsminde.
- Juelsminde mod Vejle 24 august.
- Retur mod Juelsminde 30. august.
- Juelsminde mod Odden/ Hundested 31. august.
- Odden/Hundested mod Helsingør 1. september

Vejle turen

Vi har nu fået sponsorat på 10 tons kul, fra vores mand i Vejle, så vi skal til Vejle med SS Bjørn.

Det sker i forbindelse med Vejle Festuge 26/27. august med megen fest og farver på Vejle havn.

Så nu er det med at få plottet nogle dage ind i kalenderen, det skulle nemlig være på grund af manglende besætning at vi ikke kommer afsted.

Henning Bek

Vidensdeling

I en gruppe som Bjørnebandens vil der, med så mange forskellige kompetencer, være behov for at viden og kunnen om centrale processer er kendt af så mange som muligt.

Med den sammensætning bjørnebanden har her i begyndelsen af 2023 kan der ses problemer med at stille besætninger til årets sejladser. Det er derfor vigtigt at så mange som muligt kan betjene det mest væsentlige.

Formanden har i den sidste udgave af Bjørnetjenesten sat fingeren på dette ømme punkt, vi skal i højere grad være stand til at kunne supplere hinanden, uanset om det drejer sig om "blånæser" eller "sortnæser"

Der er på et tidspunkt udarbejdet en betjeningsvejledning for maskinrum og øvrigt maskineri, den gennemgår i detaljer hvad der skal gøres på hvilket tidspunkt. Den trænger til en revision efter den ny kedel er installeret.

Især vil der være behov for en detaljeret manual om betjening af forvarmeren (når den er færdig installeret)

Med denne vejledning i hånden og superviseret af en maskinmester vil man kunne få et godt indblik i betjening af ventiler og andre betjeningsgreb.

På dækket gælder det samme vilkår med betjening af ankerspil, kapstan, brandsprøjte mv. Men også fremgangsmåde ved fortøjning, så båden ligger forsvarligt. Øvelse i at kaste line for at kunne få en trosse i land vil være godt at få.

Nogle arbejdsopgaver er certifikat krævende men man kan kigge med over skulderen og assistere ved betjening.

Det vil derfor være ønskværdigt at hele besætningen får instruktion i hvad der sker på dækket ved sejladser, gælder både når der lægges fra og lægges til kaj.

Tilsvarende i maskinen vil det være gavnligt at alle får en gennemgang af hvad der skal ske inden man kan sejle, opfyring, kontrol af smøresteder og meget mere.

Lad os afsætte to tirsdage til dels dæksorientering og dels maskin orientering. Så vi i højere grad kan afløse hinanden

Henning Bek

Julefrokosten

Tirsdag den 29. november holdt vi julefrokost i smedenes hus, og vi var omkring 40 personer der fik dejlig mad fra Skydeselskabet - Som noget nyt havde de lavet skinke og grønlangkål til os, foruden de mange slags sild, steg, laks og ost.

Vi havde en hyggelig eftermiddag med masser af øl, vand, vin og naturligvis en enkelt snaps.

Vi havde et julelotteri med masser af gevinster i form af cd'er, dvd'er, chokolade, specialøl og vin og overskuddet på lige knap 1400kr. gik selvsagt til S/S Bjørn.

Godt humør ved julefrokosten

Lise Rindel

Skal vi have en bjørneudflugt?

I Hamburg Havn ligger museumsskibet Cap San Diego. Det er en reefer fra 1961, på 159 meters længde.

Cap San Diego

Det meste af året ligger skibet på sin plads i museumshavnen, men et par gange om året startes dieselmotorerne og skibet sejler.

I september sejler det fra Hamburg til Rendsburg, videre til Kiel, og tilbage. Sejlturen fra Hamburg starter kl. 09 om morgenen, og kl 20 er man i Rendsburg.

Fra Rendsburg er der shuttlebus tilbage til Hamburg.

Sejlturen koster omkring 1100kr,

Ligesom på Bjørn kan man komme rundt over det hele, maskinen, broen mv. Der er welcome snack, aftensmad, kaffe, the, kager og live musik med i prisen.

Vi undersøger hvad det vil koste med to hotelovernatninger, og Helsingør turisttrafik frem og tilbage. Vi undersøger også om der er en fond der vil hjælpe os.

Skibet er vel lidt ligesom Bjørn, bare på en anden måde!

Er I interesserede, så skriv jer på listen i remissen, eller mail til janpetersen@vip.cybercity.dk

Gerne inden 14/2.

Jan Petersen

Bjørn på de skrå brædder

Sidste år spurgte vi om Danmarks Radio var interesseret i at lave en TV Udsendelse om et gammelt dampskib. Det kom der ikke noget ud af, men vi må efterfølgende have ligget i deres arkiv, for ved årsskiftet blev vi kontaktet. De havde brug for et gammelt dampskib til en udsendelse i serien "Forsvundne arvinger". Den del af historien, hvor Bjørn kommer ind i billedet, er at en person, Aage Willy, i 1938 forsøgte at komme til Indien som blind passager, for at komme over til sin kone. Han gemte sig i 8 dage i redningsbåden før sulten drev ham ned til fyrbøderens dejlige velduftende bøf. Han blev opdaget, og sendt tilbage til Danmark.

Bjørn er dermed en indiensfarer. Fredag den 27/1 blev valgt som optagedag. Der blev ryddet op over hele skibet og fyret op med otte træpaller. Det skulle vel være nok til at bringe Bjørn til Calcutta. Vi skulle stille med en fyrbøder. Det blev selvfølgelig Sigurd. TV holdet kom kl. 9 morgen med seks mand m/k og blev til kl. 17. Vi frøs alle med nogenlunde anstand. Midt på dagen havde DR sørget for smørrebrød til alle på kulturværftet.

Dagen forløb meget stille og fredeligt, og det var sjovt at se hvor professionelt holdet arbejdede. Børge stegte hakkebøf i pantryet, som blev anrettet på alle mulige måder for at blive filmet. Bagefter blev den og kartoflerne smidt ud.

Vi fik også et par håndører til vores skrumpne kasse.

Tak til alle bjørne der tilbragte en kold, men sjov fredag på Bjørn.

Optagelserne havde været 8 timer. Vi spurgte hvor længe det ville vare i den færdige udsendelse. Åh, et par minutter! var svaret.

Udsendelsen bliver bragt omkring påske, og den vil kunne streames fra april.

Jan Petersen

Sigurd fyrer op, så vi kan komme til Indien

Sigurd sminkes til 1938

Masser af teater røg

Der filmes i pantryet

Aage Willy flygter mod redningsbåden.

Der ringes ud for et medlem
i 2018

Tre medlemmer er sejlet videre

Harald Thommasson er afgang ved døden i 2022

Kenneth Ludvig er afgang ved døden sidst i 2022.

John Pedersen (John Sejler) er afgang ved døden her i februar.

Æret være deres minde.

2022 på S/S Bjørn

På hjemmesiden skriver vi hver måned hvad der er sket i måneden.

Ved årsskiftet skrev vi hvad der er sket i året der er gået.

Nedenstående er taget fra hjemmesiden.

2022 var året hvor Bjørn igen kom ud at sejle. Ved starten af januar lå Bjørn stadig i Gilleleje uden maskinoverbygning og uden kedel ombord, efter at den gamle kedel for et par år siden ikke blev godkendt af søfartsstyrelsen.

Den 22. januar blev den nye kedel løftet ombord og maskincasingen blev sat på plads midt i marts.

I juni kunne vi for egen kraft sejle tilbage til Helsingør hvor vi fik nymalede joller og davider ombord. Bjørn havde også fået nye lanternekasser.

I juni sejlede vi de første ture med turister og charter. Vores nye elforvarmer til kedelvandet, valgte at stå af før første tur. Satte ild til kullet i styrbord kulkasse.

Heldigvis var vi på Bjørn og fil slukket med egne sprinklere, og dagens tur kunne

gennemføres, med forsinkelse.

Elforvarmeren bliver nu isoleret og monteret længere væk fra kulkassen, samtidig med at der kommer mere sikkerhed, så det ikke kan gentage sig. Desværre kan vi først få de nødvendige reservedele til foråret 2023.

I juli sejlede Bjørn 14 dage til Hundested. Det var 14 fine dage for besætningen, men var en dårlig forretning, da kulpriserne i år gjorde det svært at få overskud på turene. Ligeledes fik vi to dage hvor vi ikke kunne sejle pga. dårligt vejr. Da vejret igen blev ok fik vi maskinskade og måtte aflyse de næste to dage. Men fin hjemtur i herligt vejr og med mange passagerer, i modsætning til opturen hvor det blæste og så godt som alle, passagerer og besætning, blev søsyge. I august og september havde vi flere fine sejlads, både charter, askespredning og turistsejlad.

Men stadig en dårlig forretning.

I september holdt havnen kulturnat. Her fik Bjørn mange besøgende og med musik fra Bjørnekvartetten på fordækket.

Ellers har vi fået smurt dækket med en blanding af linolie og tjære, samt fået lakeret skibets skylights, så de nu fremtræder flot og skinnede.

I 2023 regner vi blot med almindelig vedligeholdelse, og gerne kalfatring af dækket og reparation af brodækket. Vores navn "Bjørn" med guldbogstaver trænger også til en opfriskning.

Sådan friskes skibsnavnet op -Vi bruger dog en anden måde på Bjørn

Svar på billedet af Bjørn fra sidste nr.

I december bragte vi et billede af Bjørn fra gamle dage, og vi spurgte om der var nogen der vidste hvor og hvornår det var fra.

Kort efter fik vi følgende svar fra Finn Mårtensson fra Aarhus.

30/11 2022:

Hej BJØRN

Tak for endnu en udgave af Bjørnetjenesten. De bliver alle læst med den allerstørste interesse.

Jeg skriver, fordi jeg med absolut nøjagtighed og 100% sikkerhed kan berette alt om, hvornår og hvorfra det lille billede af Bjørn i det nederste højre hjørne på side 8 hidrører.

Billedet er fra Aarhus Havn, hvor Bjørn er halet op på det der dengang hed Sydhavnsbeddingen. Den var nabo til Aarhus Oliefabrik, men er for længst nedlagt og fjernet. Til højre for Bjørns bagbords side ser man i baggrunden det berømte siloanlæg "De syv søstre", som for længst er fredet som bevaringsværdigt erhvervsbyggeri. Dengang ejet af Jysk Andels Foderstofforretning, JAF, nu Dansk Landbrugs Grovvarerelskab, DLG.

Billedet er fra sidst i 1950-erne, som dokumenteres af , at der er byggekraner til højre for "Søstrene" i forbindelse med byggeri af en ny JAF-silo, hvilket netop fandt sted i den periode.

Der var dengang 2 beddinger på Aarhus Havn, den noget mindre Nordhavnsbeddingen beliggende i fiskerihavnen, og Sydhavnsbeddingen, som var langt den største, og som også blev benyttet af Aarhus Havns egne slæbebåde.

Jeg var i årene 1956- 1960 (Jeg er årgang 1940) i lære som maskinarbejder på "Maskinfabrikken Nordhavn A/S", som dengang lå i fiskerihavnen i Aarhus. En mindre virksomhed, med 10 - 20 medarbejdere, alt efter behov, men altid 6 lærlinge.

Hver sommer havde vi S/S Bjørn til årligt eftersyn, så jeg kender Bjørn (påstår jeg den dag idag) og især dens maskinrum så godt som min egen bukselomme. Jeg har været med til at rense kedlen (indvendigt forstås) 2 gange, og også været med til at afmontere skruen under ophold på førnævnte bedding (meget tungt grej). Adskillige prøvesejladser blev det også til.

Maskinbesætningen på Bjørn dengang bestod af maskinmester Bach, som også er nævnt i bogen om Bjørn. Jeg husker ham som en meget reserveret person. Desuden fyrbøder Sørensen, som absolut ikke var reserveret. Han havde sejlet til søs på de 7 have, og vi lærlinge elskede at høre om alle hans eventyr, det ene mere fantastisk end det andet.

Når jeg er så sikker på tidsangivelsen, skyldet det bl.a. også , at jeg i en årrække i 1970-erne var driftsleder/ingeniør for DLG's afdeling på Aarhus Havn, og derfor kender til tiden for nævnte "nye" silos opførelse.

Jeg var så heldig at komme med Bjørn på sejlads på Randers Fjord i forbindelse med Randers Ugen i 2014. det meste af tiden opholdt jeg mig i maskinrummet, hvor jeg fik lavet nogle gode lange videooptagelser af maskinen under både Frem og Bak, og som jeg ofte ser.

Jeg fik ved den lejlighed også en god lang snak med Stig Sune Andersen. Hils ham mange gange, men han husker mig nok ikke.

Lad mig endelig høre, hvis jeg kan bidrage med yderligere information om S/S Bjørn.

-Og så er der dette billede. Er der nogle der ved hvor og hvornår det er fra?

Forvarmeren

Forvarmeren er nu flyttet til sin endelige plads. Den er forbundet til pumpen med rør og ventiler.

Der mangler at blive monteret varmelegemer og diverse sikkerhedsforanstaltninger, temperatur og overkogssikring.

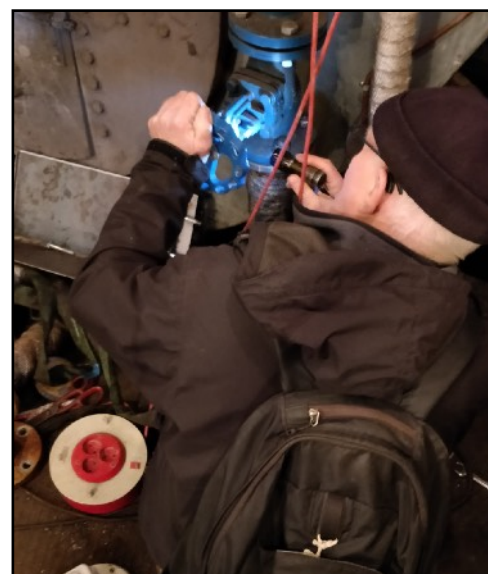
Der mangler også isolering af rør og forvarmer samt endelig tryk- og funktionstest.

Der bliver udarbejdet en betjeningsmanuel og der kommer en checkliste sammen med maskindagbogen.

Det forbrændte skot er malet.

Forvarmer og pumpe på plads

Jens Gregers arbejder med ventiler til pumpen

Og så til noget helt andet

Ingen kommentarer

Ordinær generalforsamling 2023

Så er Smedenes Hus bestilt til vores ordinære generalforsamling til afholdelse **tirsdag den 25. april 2023**. Selve indkaldelsen vil blive udsendt separat nærmere datoen

Men det er jo vigtigt allerede nu at huske, at man kun kan være med til at stemme, hvis man har betalt kontingentet for 2023 senest en måned før, altså 24. marts 2023

Ifølge foreningens nyeste vedtægter skal der vælges fire bestyrelsesmedlemmer i ulige år, og de fire der er på valg i 2023 er Erik Lindelof, Jochen vom Braucke, Lise Rindel og Sigurd Als, som desværre ikke ønsker at genopstille

Foruden de fire bestyrelsesmedlemmer der skal vælges for to år, skal der vælges to

suppleanter for et år i henhold til vedtægterne

Ethvert medlem har ret til at få et angivet emne behandlet på generalforsamlingen

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen skal indgives skriftligt til bestyrelsen senest otte dage efter indkaldelsen er udsendt

Samtlige indkomne forslag fremsendes til medlemmerne senest to uger før generalforsamlingen

Bestyrelsen

Husk at du kan læse mere om arbejdet i remisen og på Bjørn på hjemmesiden og på Facebook.